

heb ik door bemiddeling van een zijner intieme vrienden hem laten weten, dat mijn ongunstige critiek niet den persoon, maar het boek betrof, dat ik slechts door het vakbelang en door generlei persoonlijk gevoelen was gedreven en dat ik op een goede persoonlijke verstandhouding met Dr. *Huysman* prijs stelde. Die goede verstandhouding, door handdrukken bevestigd, is er geweest in den zomer van 1923, vóór het verschijnen van wat die tweede druk te mijnen aanzien ten beste gaf, heb ik den tweeden druk. Nadat ik door derden vernomen had wat die tweede druk te mijner aanzien ten beste gaf, heb ik gelukkigerwijze Dr. *Huysman* niet meer ontmoet, zoodat verscherping der verhouding uitbleef en ik, na de ruiterlijke openlijke erkenning van Dr. *Huysman* in het Maandblad voor Handelsonderwijs en Handelswetenschappen, hem kon schrijven, dat ik die erkenning als een sympathieke, moedige daad hoogelijk waardeerde. Mijn hand was dus alweer uitgestoken en dat blijft zij.

Maar Dr. *Huysman* verbindt aan zijn vriendenhand een voorwaarde, die ik niet kan vervullen. Ik voel niet, dat ik te ver ben gegaan. En ziehier, in welk opzicht ik ongaarne dit naschrift schrijf: het dwingt mij, mijn recensie nog eens aan te dikken. Want waar ik van misvattingen sprak heb ik geenszins bedoeld: van de mijne afwijkende opvattingen, doch: blijken, dat bepaalde leerstellingen en begrippen niet juist begrepen, misgevat waren. Geeft b.v. de uitwerking op blz. 104/105 (eerste druk) van de leer, dat arbeidsloon geen kosten, maar inkomsten vormen, niet overduidelijk blijk van een onjuist begrippen dier leerstelling? En evenzeer de weergeving van de waardebegrippen op blz. 8 en 9? (Voor beide zie men mijn recensie op blz. 137 *Accountancy* 1922). Dergelijke gedachten zijn ten eenen male vreemd aan welke economische schrijvers ook, inclusief *Wagner*, *Spann* en *Oppenheimer*, die Dr. *Huysman* thans ten tooneele voert — hien etonnés de se trouver ensemble! — maar die in zijn boek nergens worden genoemd. Dáár wordt slechts verwezen naar *Schmoller*, *Philippovich*, *Cassel*, *Verrijn Stuart*, *Smart*, *Pierson*, *Wieser*, *Menger*, *Böhm*, op eerstgenoemde na allen aanhangers van de exacte, niet van de mathematische economie. Hun begrippen dacht ik in het boek verwerkt te vinden, niet die van andere voorgangers of van ongenoemde schrijvers van elementaire leerboeken; wát ik vond had met de begrippen der genoemde grensnuttheoretici slechts oppervlakkige overeenkomst.

De conglomeraatskwestie is eenvoudig. Het boek draagt als ondertitel het woord Bedrijfshuishoudkunde. En mijn critiek richtte zich minder tegen het m.i. overbodige herhalen van wat in juridische en economische handboeken is te vinden dan tegen de wijze waarop zulks geschiedde.

Naar aanleiding van Dr. *Huysman's* laatste alinea zij vastgesteld, dat voorstellen tot samenwerking bij mij steeds een gunstige overweging zullen vinden.

N. J. POLAK

UIT EN VOOR DE PRAKTIJK

Red.: A. H. GRONDEL, ABR. MEY, JAMES POLAK

In deze rubriek worden elke maand een of meer opgaven gepubliceerd, waarvan ieder abonné de uitwerking aan de redactie kan inzenden.

De oplossingen moeten vóór den 25sten der maand, volgend op die, waarin de opgave is gesteld, worden toegezonden aan den rubriekredacteur, wiens naam bij de desbetreffende opgave werd vermeld. Ze worden beoordeeld onder de initialen van den inzender (wiens naam en adres op het werk moeten zijn vermeld) of onder door hem te geven motto.

Op het couvert te schrijven „Oplossing”.

Het papier slechts aan een zijde te beschrijven. Losse vellen papier aan elkaar hechten.

Voor werkstukken welke men terugverlangt, gefrankeerd couvert bijvoegen.

Voor elke opgave worden punten gegeven (maximum 10). Hij of zij, die het hoogste aantal punten voor 6 uitwerkingen verkrijgt, ontvangt van den uitgever een boekwerk, betrekking hebbende op het vak. — Zij, die eenmaal een prijs ontvingen, blijven verder buiten mededinging.

OPGAVE No. 10 (Afdeling II)

(Uitwerkingen vóór 25 Januari 1925 te zenden aan Abr. Mey, Heerengracht 508, Amsterdam)

De N. V. Trias Cementfabrieken te Groningen wenscht in 1919 eene belangengemeenschap aan te gaan met de firma Schyndel van der Pulles & Co., die eveneens een cementfabriek exploiteert. Beide zaken blijven echter hunne rechtsfiguur behouden en treden naar buiten als zelfstandige onderneming op; alleen zal de winst volgens aangegaan contract worden verdeeld en zal van de combinatie in zooverre worden geprofiteerd dat de Directeur van de Trias de mergel in 't groot voor beide bedrijven in België zal koopen. Schyndel van der Pulles ontvangen hun mergel dus voortaan van de groeve, maar door bemiddeling van de Trias. Schyndel, die in het Zuiden des lands gevestigd is heeft grooten verkoop tot aan de linie Den Haag—Utrecht—Zutphen maar bovendien een agent in Leeuwarden, de firma heeft bovendien een niet onbelangrijke export naar Zuid-Amerika. De Trias verkoopt meest in Noord-Nederland, maar heeft ongeveer één jaar voor de overeenkomst een bijkantoor in Rotterdam opgericht (met de bedoeling ook bezuiden de aangegeven linie te gaan werken); zij exporteerde voor den oorlog zeer veel naar Oost-Friesland, Oldenburg en Westfalen. (ongeveer 40 à 45 % van haar productie).

De Commissaris van de Trias, die één Uwer relaties is verzoekt aan hem een schema in te zenden voor Uwe contróle op de naleving der overeenkomst en aan te geven een voorbeeld voor de bepaling van elks aandeel in de gezamenlijke winst volgens het poolcontract (aan de hand van de gegeven winstrekeningen). U gelieve dit uitvoerig te doen en daarbij aan te geven hoever U op de administratie der beide zaken met Uwe contróle wilt ingaan, daar hij in de fusie-vergadering in principe heeft weten door te zetten, dat er gecontroleerd zou worden en dat de accountant plein-pouvoir zou krijgen. Beide zaken hebben echter voorheen nooit met een accountant gewerkt en wenschen daarom toch gaarne vooraf één en ander te weten met argumenten omkleed.

De voor U belangrijke artikelen van het contract bevatten behoudens het reeds medegedeelde volgende bepaling.

Beide zaken maken jaarlijks hun balans en winstrekening op; de netto-winst van event. export zal van de winst van binnenlandschen verkoop gescheiden worden, daar de belangengemeenschap alleen de laatste omvat. Van de dus becijferde winst zal eerst 5 % over het kapitaal aan partijen als rente worden betaald, het resteerende zal gelijkelijk worden verdeeld.

In het contract mag geen verandering gebracht worden desgewenscht kunt U echter voorstellen doen voor aanvullende bepalingen, die echter het principe niet mogen storen. De Commissaris deelt U mede, dat de Heeren geen taxaties van vaste goederen wenschen, U zult de waarde administratief moeten vaststellen.

Uit een desbetr. onderzoek blijkt:

TRIAS

Grondstuk gekocht	1904	f	15.000.—
Fabrieksgebouwen bouw	1904	„	20.000.—
Bijbouw	1912	„	7.000.—
Uitbreiding	1913	„	13.000.—
Grondaankoop	1913	„	10.000.—
Loodsen Groningen	1916	„	2.000.—
Loodsen R'dam Haven	1917	„	4.000.—
Kantoor en opslagplaats Kipstraat R'dam	1918	„	35.000.—
Machines werktuigen	1904	„	30.000.—

Uitbreiding	1908	f	10.000.—
„	1912	„	25.000.—
„	1913	„	45.000.—
Vervanging van verouderde machines	1910	„	10.000.—
idem	1916	„	20.000.—
idem	1917	„	25.000.—
idem	1918	„	20.000.—
idem	1919	„	10.000.—

Afgeschreven was op gebouwen 1/2 % en op machines etc. 5 %, wat volgens den Commissaris erg krap is.

In 1919 werden machines in Duitschland gekocht.

Voorraden 1917	600.000 K.G.	à f 50
1918	600.000 K.G.	à f 70
1919	700.000 K.G.	à f 80

Marktprijzen waren in 1919 f 48 in 1918 f 67 en in 1919 f 77.25. De omzet van de Trias bedroeg in 1917, 1918 en 1919: 1.000.000 K.G., 1.250.000 K.G. en 1.400.000 K.G.

Hare capaciteit bedraagt sedert de laatste uitbreiding in 1923 2.000.000 K.G. per jaar bij normale continue bezetting. De Directie deelt U mede, dat men dien sedert den oorlog om het wegvallen van Duitschland als consument niet meer gehad heeft.

Bij Schyndel van der Pulles vindt U:

Grondstuk in 1907 ingebracht door J. H. C. van der Pulles	f	20.000.—
Gebouwen en loodsen idem	„	20.000.—
Gebouwen in 1910 bijgebouwd op hetzelfde terrein	„	10.000.—
Grondstuk ingebracht door G. C. Schyndel	„	15.000.—
Fabrieksgebouwen	„	5.000.—
Kantoorgebouw	„	5.000.—
Verbouwing 1912 fabriek	„	5.000.—
Uitbreiding 1915, 1916 in totaal	„	20.000.—

Op machinerekening vindt U volgende aanschaffingen:

1907 inbrengwaarde	f	60.000.—	1912 aanschaffing	f	50.000.—
1909 aanschaffing	„	5.000.—	1915 „	„	35.000.—
1910 „	„	25.000.—	1916 „	„	10.000.—

Voorraden in hoeveelheden 1917	1.000.000 K.G.
1918	1.250.000 K.G.
1919	1.000.000 K.G.

Omzetten van fabricaat resp. 1.500.000 K.G., 2.000.000 K.G. en 2.000.000 K.G. in Holland en in 1919 sedert October 350.000 K.G. naar Zuid-Amerika.

Productiecapaciteit 3.000.000 K.G. sedert laatste uitbreiding met 't oog op vernieuwing der exportrelaties.

Gevraagd wordt Uw rapport aan den Commissaris, 't welk moet omvatten de gevraagde uiteenzetting, omtrent den omvang Uwer werkzaamheden, het plan voor investigation of contrôle in verband met de overeenkomst en Uw voorbeeld voor de bepaling van elks aandeel in de gezamenlijke winst.

N.V. „TRIAS” GRONINGEN

BALANSEN

	1917	1918	1919
Gebouwen en terreinen ..	f 69.025.—	f 103.620.—	f 103.215.—
Machines en Werktuigen ..	„ 113.000.—	„ 123.750.—	„ 124.000.—
Kas	„ 2.000.—	„ 3.000.—	„ 1.000.—
Voorraden Grondstoffen ..	„ 30.000.—	„ 42.000.—	„ 56.000.—
Debiteuren	„ 76.000.—	„ 62.000.—	„ 64.000.—
Goodwill	„ 30.000.—	„ 25.000.—	„ 20.000.—
	<u>f 320.025.—</u>	<u>f 359.370.—</u>	<u>f 368.215.—</u>

	1917	1918	1919
Aandeelenkapitaal	f 100.000.—	f 100.000.—	f 100.000.—
Reserve	„ 50.000.—	„ 65.000.—	„ 90.000.—
5 % Hypotheek	„ 20.000.—	„ 20.000.—	„ 20.000.—
Bank	„ 130.000.—	„ 160.000.—	„ 150.000.—
Diverse Crediteuren	„ 20.000.—	„ 14.000.—	„ 8.000.—
Diverse posten	„ 25.—	„ 370.—	„ 215.—
	<u>f 320.025.—</u>	<u>f 359.370.—</u>	<u>f 368.215.—</u>

WINST- EN VERLIESREKENINGEN

N. V. „TRIAS”

	1917	1918	1919
Afschrijving gebouwen ..	f 230.—	f 405.—	f 405.—
„ mach. en Werkt. ..	„ 8.250.—	„ 9.250.—	„ 9.750.—
Productieve loonen	„ 19.000.—	„ 22.000.—	„ 26.000.—
Grondstoffen	„ 30.000.—	„ 40.000.—	„ 48.000.—
Hulpstoffen	„ 6.000.—	„ 7.000.—	„ 10.000.—
Salarissen	„ 5.000.—	„ 6.000.—	„ 8.000.—
„ Directie	„ 10.000.—	„ 12.000.—	„ 15.000.—
Hyp. renten	„ 1.000.—	„ 1.000.—	„ 1.000.—
Reserve	„ 10.000.—	„ 15.000.—	„ 25.000.—
Dividend	„ 10.000.—	„ 20.000.—	„ 30.000.—
Diversen	„ 620.—	„ 2.345.—	„ 1.845.—
	<u>f 100.100.—</u>	<u>f 135.000.—</u>	<u>f 175.000.—</u>

	1917	1918	1919
Omzetten	f 100.100.—	f 135.000.—	f 175.000.—
	<u>f 100.100.—</u>	<u>f 135.000.—</u>	<u>f 175.000.—</u>

SCHYNDEL VAN DER PULLES & Co.

BALANSEN

	1917	1918	1919
Gebouwen en terreinen	f 10.000.—	f 10.000.—	f 10.000.—
Machines en Werktuigen ..	„ 100.—	„ 100.—	„ 100.—
Kas	„ 1.000.—	„ 1.000.—	„ 1.000.—
Voorraden Grondstoffen ..	„ 20.000.—	„ 25.000.—	„ 30.000.—
Debiteuren	„ 70.000.—	„ 75.000.—	„ 77.000.—
Debiteuren (Zuid-Amerika) ..	„	„	„ 13.000.—
Effecten	„ 60.000.—	„ 75.000.—	„ 100.000.—
Prolongatie	„ 30.000.—	„ 40.000.—	„ 50.000.—
	<u>f 191.100.—</u>	<u>f 226.100.—</u>	<u>f 301.100.—</u>

	1917	1918	1919
Kapitaal	f 152.000.—	f 181.000.—	f 249.000.—
Erven J. W. C. v. d. Pulles ..	„ 25.000.—	„ 30.000.—	„ 32.000.—
Crediteuren	„ 14.000.—	„ 15.000.—	„ 20.000.—
Diversen	„ 100.—	„ 100.—	„ 100.—
	<u>f 191.100.—</u>	<u>f 226.100.—</u>	<u>f 301.100.—</u>

WINST- EN VERLIESREKENINGEN

SCHYNDEL VAN DER PULLES & Co.

	1917	1918	1919
Productieloonen	f 27.000.—	f 35.000.—	f 45.000.—
Grondstoffenverbruik	„ 43.000.—	„ 56.000.—	„ 73.000.—
Hulpstoffenverbruik	„ 9.000.—	„ 10.000.—	„ 12.000.—
Salarissen en Indirectloon ..	„ 7.000.—	„ 10.000.—	„ 15.000.—
Diverse kosten	„ 3.000.—	„ 4.000.—	„ 7.000.—
Saldo	„ 79.000.—	„ 94.000.—	„ 100.000.—
	<u>f 168.000.—</u>	<u>f 209.000.—</u>	<u>f 252.000.—</u>

	1917	1918	1919
Saldo productenregk.	f 145.000.—	f 190.000.—	f 230.000.—
Interest v. effecten & prof. ..	„ 8.000.—	„ 9.000.—	„ 12.000.—
Saldo grondstoffenregk.	„ 15.000.—	„ 10.000.—	„ 10.000.—
	<u>f 168.000.—</u>	<u>f 209.000.—</u>	<u>f 252.000.—</u>

UITWERKING OP GAVE No. 7

Inkoop orderadministratie

Orders aan Aeron gegeven worden chronologisch ingeschreven in inkooporderboek ingedeeld in vijf onderdeelen naar de 3 soorten en een afzonderlijk onderdeel voor binnenbanden auto- en motorbanden. Liniatuur geeft 4 kolommen voor aantal en bedragen, naar de verschillende maten, zoodat voor elk der 20 soorten van banden uit de administratie af te lezen is hoeveel en tot welk bedrag orders gegeven zijn. Het orderboek kan, daar prijzen bekend zijn in nauwkeurige waardeverantwoording gehouden worden. Maandelijksche telling wordt gemaakt van banden en waarden. De uitvoering van de order wordt liniar afgeschreven onder vermelding van factuurnummer en factuurbedrag; voor elk der maten is naast de orderkolom een kolom voor de afschrijving. Deze afschrijfkolommen kunnen als vanzelfsprekend niet afgesloten worden en moeten dus om event. tusschentijds of althans maandelijks den stand der loopende orders op te maken, geteld worden.

Afdekking dollars inkoop

Naast de bovengenoemde orderboeken wordt door den hoofdboekhouder zelf een staffel gehouden van de bedragen der gegeven orders en der ontvangen facturen (natuurlijk alleen in inkoopprijs). Dit dollarbedrag moet onder aftrek van 5 % bij de Bank als dollardeposito aanwezig zijn. Als gevolg van die indekking worden de Aeronfacturen uitgerekend tegen orderdollarkoers. Tevens gebruikt de boekhouder deze staffel om te controleeren of de maandel. opgave van de positie der inkooporders accoord is.

De chèques voor de betaling van Aeron worden uitgeschreven uit een speciaal Dollarchèqueboekje, wat onder berusting van den Directeur blijft; de chèquenummers worden bij verzending van de chèques in de betreffende kolom in het inkooporderboek vermeld, de bedragen worden later van de banknota's ingevuld. De boekhouder heeft dus controle op de chèques door de regelmatige volgorde der chèquenummers.

In het inkooporderboek is een kolom om de chèquebedragen en chèquenummers te vermelden, zoodat het orderboek dus tevens overzicht geeft van de vooruithetbetaalde orders. Vanuit de dollarrekening worden deze chèques overgeboekt op eene rekening: Afgegeven chèques Aeron.

Deze rekening wordt uit het inkoopboek tegengeboekt, waarbij dan tevens de chèque-bedragen en nummers worden vermeld in de betreffende kolom in het inkoopboek.

De afgegeven chèquerekening geeft dus steeds aan het bedrag der onuitgevoerde inkooporders.

Inkoopboek-Rekeningcourantboek

De ontvangen inkoopfacturen worden, omgerekend tegen in dekkingskoers en standaardkoers (in verband met bepaling verkoopprijs), in inkoop boek ingedragen van de volgende liniatuur. Datum, nummer, factuurbedrag, \$ — f — (in dekkingskoers). koersverschil (verschil indekkingskoers en standaardkoers). contractueel korting \$ — f — No. chèque, datum chèque, chèque-bedrag, fol. bankboek vervolgens voor massieve, lucht, luchtinnen, motor en motorbinnenbanden kolommen voor vermelding aantal en bedrag.

Voor andere ingekomen facturen (geen banden), nota's van onkosten, vrachten en g.g.l. is een bijzonder boek (onkostenboek) in gebruik, waarvoor geen speciale liniatuur vereischt wordt. Het inkoopboek bevat een speciale kolom waarin, achter de bandenpost de betreffende vrachten volgens de vrachtnota's van expediteurs specifiek worden vermeldt, ter controle op de te betalen vracht. Deze kolom is geheel pro memorie; bij het verkoopboek wordt gelijke behandeling gevolgd met de uitgaande vrachten. De journaalpost uit het inkoopboek banden luidt: Bandenrekening.

Koersverschil

Aan afgegeven chèques Aeron

Aan contractkorting

Aan koersverschil

De bandenrekening is verdeeld in 10 kolommen voor elk der bandensoorten een kolom voor aantallen en waarden.

Uit een memoriaal worden maandelijks de 5 % vergoeding voor risico garantie, 4 % voor reclamekosten geboekt:

Aeron debet

Aan te ontvangen risicogarantiekorting

Aan te ontvangen vergoeding reclamekosten

Retouren. Inkoopretouren worden van de van Amsterdam uitgaande creditnota's geboekt met rood in inkoopboek, afrekening door vermindering van de chèque. Afboeking van de zoodanig verrekende creditnota's in de chèquebedrag kolom.

Ontvangst goederen — Magazijnadministratie

De magazijnmeester geeft door een ontpakkingslijst (waarvan hijzelf een duplo behoudt) opgave van de ontvangen goederen naar kantoor. Op kantoor worden door één van de ass.-boekhouders de facturen met ontpakkingslijst vergeleken.

De magazijnmeester houdt zelf een zeer simpele voorraadadministratie door van ontvangst en afgifte aantekening te doen op een kaart die voor elk der soorten bij de bandenrekken is opgehangen, alles met vermelding der nummers.

Op kantoor houdt de 2e ass.-boekhouder een magazijnboek in 5 afdelingen naar de banden en met de kolommen voor de verschillende maten, onder vermelding van aantal gekochte, ontvangen banden het aantal afgeleverde banden of ter consignatie verzonden banden, onder vermelding van den consignataris of van den verkooper.

Het boek is zoodanig ingericht dat voor de ontvangen en afgeleverde banden de serie en nummers (zoomede de data van ontvangst en aflevering) worden vermeld. Dit laatste teneinde aan de hand van dit boek reclames binnen den garantietermijn te kunnen nagaan. Consignatiezendingen worden in dit boek wel in speciale kolommen aangeteekend, maar niet afgeboekt. Afboeking heeft plaats na den verkoopopgave (daar door A'dam factureerd wordt). Dit boek geeft dus volledige stockverantwoording en controle op de garantietermijnen. Hier bij is er tevens op te letten dat de aflevering naar nummervolgorde geschiedt opdat niet banden langen tijd op stock blijven: ass.-boekhouder kan dat gemakkelijk in zijn boek nagaan. De afboeking van verkoop of consignaties geschiedt uit de later te noemen expeditielijsten.

Verkoopen

De reizigers krijgen wekelijks een reisplan dat in overleg met den procurist Zaterdag wordt opgemaakt, daarbij wordt aangegeven welke cliënten bezocht moeten worden, waar reiziger te bereiken zal zijn, etc. De reiziger zendt dagelijks dagrapporten betreffende afgelegde bezoeken zoowel vruchteloze als succesvolle en zendt daarbij de orders in. Bij geen succes vermeldt de reiziger de reden waarom de cliënt niet gekocht heeft.

De ontvangen orders worden bij postopening door den procurist opgegeven aan een typiste die bij hare aantekening voor de te maken factuur tevens met een blauwtje een bon maakt voor den magazijnmeester.

De typiste tikt met doorslag; factuur, doorslag en begeleide biljet (laatste zonder prijzen); voor consignaties zoowel als voor op-rekening- of contant-facturen afzonderlijke formulieren. Voor incurante orders wordt een verkooporderboek aangelegd, met verwijzing naar de doorgave van de betreffende order aan Aeron in het inkooporderboek.

Geleidebiljet gaat naar magazijnmeester voor bijvoeging bij de zending. Event. wanneer uit consignatie verkocht wordt naar den betr. handelaar. Factuur wordt voor verzending ingeboekt in het verkoopboek. De op-rekening-facturen worden vanaf de

copie in het maandrekeningenboek vermeld.

Dagelijks worden gepointeerd verkoopboek en maandrekeningenboek.

Voor verkoop drie boeken.

- a. *Verkoop op rekening* (kolommen zie hieronder volgend en journaalpost);
- b. *Verkoop rembours* (als voorgaand ingericht, maar met vermelding datumkolom);
- c. *Consignatiezending* (uitsluitend uitgaande consignaties).

De verkoopboek liniatuur heeft dezelfde indeeling naar soorten als die van het inkoopboek en bovendien kolom voor 12½ % vracht, 12½ % kosten en 10 % winst, 5 % korting en 10 % consignatiekorting. Handelaren en particulieren worden in afzonderlijke kolommen vermeld. Bovendien is een kolom gemaakt voor garantievervanging. (Hierbij is te bemen dat op de betreffende banden wel 12½ % vracht, maar geen 12½ % kosten, 10 % winst etc. wordt berekend).

De journaalpost luidt:

Debiteuren	Aan autobanden
Handelaarskorting	„ berekende vrachtopslag
Garantievervanging	„ „ kostenopslag
Aan consignatiegoederen	„ „ winstopslag

Die goederen die uit consignatie lager verkocht zijn, worden na ontvangen opgave door Amsterdam gefactureerd, daarbij komt dan dus de Debiteurenrekening tegenover de rekening Goederen in Consignatie (met verrekening van de kostenopslagen).

Van de in consignatie gezonden banden komt uit het consignatieboek de Consignatierekening tegenover autobanden, maar alleen in inkooprijzen.

De rekening autobanden geeft als beschreven een vrij scherpe door den boekhouder zelf in zijn grootboek uit te oefenen controle op den voorraad, hij kan daarmee dus den maandel. voorraad van zijn assistent als de voorraadopgave van den procuratiehouder bij zijn maandel. magazijnopname controleren.

Verkoopretouren

Hierbij is onderscheid te houden tusschen gewone retouren en retouren van gebrekbanden die dus aan Acron moeten worden gereclameerd. Verder zijn geen bijzonderheden op te merken

Debiteuren

De firma's waarmee regelmatig gedaan wordt en die dus een hoofd in rekening-courantboek hebben worden op volgende wijze behandeld.

In een maandrekeningenboek wordt voor elk maandelijks bij eerste maal voorkomen een hoofd aangelegd waarin alle posten worden geboekt. Het boek is met geperforeerd uitscheurbaar netblad en een copieblad, en worden dus met doorslag net en copie gemaakt.

De te verzenden maandrekeningen worden uitgescheurd en na berekening ingeboekt in een maandrekeningenboek, waarin elke cliënt een regel heeft en dus voor alle maanden liniair de aantallen banden en de bedragen dier maanden geboekt worden en door dwarstelling de aantallen en bedragen per jaar gevonden worden. Telling maandrekeningenboek moet stemmen met telling verkoopboek.

De maandposten worden daarna overgenomen in het rekening-courantboek, dat 4-deelig is naar de rayons, teneinde een overzicht van insolvaliteit naar rayons mogelijk te maken. Dit recapitulatieboek der maandrekeningen geeft tevens controle op de verplichte gecontractueerde omzetten.

Consignaties

Voor de consignaties wordt een kaartsysteem gehouden, waardoor de voorraden in consignatie op kantoor zelf worden gecontroleerd. Elke consignatiehouder heeft een kaart.

De autohandelaren zenden hun lagerverkopen orders in op door de N. V. te verstrekken formulieren, de behandeling is dan geheel als van de gewone verkopen, het factuurnummer bevat dan alleen een letter C ter aanduiding dat men hier met een consignatiezending te doen heeft. De rekening consignatiegoederen geeft dus aan de waarde van den stock onder derden berekend naar inkoopwaarde en gespecificeerd op de kaarten.

De aan autohandelaren verschuldigde extra korting wordt bij de betr. verkoopfactuur uit het verkoopboek geboekt in een betr. kostenkolom.

Contrôle op de grootte v. d. gecontractueerde omzet wordt aan het einde van het jaar verkregen bij het opmaken van een omzettaat naar afnemers behorende tot de debiteursaldolijst.

Provisieadministratie

Voor reizigers een provisieboek, waarin elke reiziger een hoofd. Daarop worden vermeld alle verkopen gegroepeerd naar de 5 soorten banden (teneinde den omzet van die versch. goederen rayongewijze te beoordeelen) en waarin voorts een aantal kolommen volgen waarin naar de versch. maanden de betalingen kunnen worden gegroepeerd. Op de bekende wijze worden dus de vervallen provisiebedragen in de boekhouding uitgedrukt.

Kostenopslagen

Zoals uit het rekeningstelsel blijkt worden de kostenverdedingen aan Acron te berekenen en de aan cliënten berekende vrachten en kostenopslagen op afzonderlijke rekeningen geboekt. De werkelijk gemaakte kosten worden dan op hun respectievelijke rekening geboekt en periodiek ter controle tegenover de opslagen gesteld.

Door één en ander wordt tevens verkregen dat de rekening autobanden voor de door Acron berekende bruto inkoopbedragen gedebiteerd en gecrediteerd wordt en dus het saldo dezer rekening steeds de waarde van den voorraad aangeeft (permanence de l'inventaire).

Eigen verbruik

Het eigen banden verbruik moet op afzonderlijke rekening worden geboekt. Deze kosten afzonderlijk te verzamelen en een statistiek bij te houden voor elk der wagens van de totale kosten per maand en per jaar in verband met het aantal afgelegde kilometers.

MODEL-MAANDSTAAT VOOR ACRON

	Bedragen
Gegeven onuitgevoerde inkooporders waarvan bevestigd ...	f
en betaald	„
Saldo nog onbevestigd	f
Waarvan <i>ouder dan de loopende maand</i>	„
Achterstallige leveringen (ouder dan de normale leverings- termijnen)	„
Loopende verkooporders	„
Courante soorten	„
incourante soorten	„
Voorraad hoofdkantoor (naar soorten in hoeveelheden en bedragen)	„
Voorraad onder derden idem	„
Verkoop loopende maand idem	„
Verkoop overeenk. maand vorig jaar idem	„
Totale verkoop verlopen jaargedeelte idem	„
Totale verk. overeenk. periode vorig jaar idem	„
Garantiebanden idem	f
Vergoeding voor garanties van Acron te ontvangen	„
Reclame-uitgaven	f
Vergoeding reclamekosten van Acron te ontvangen	„
<i>Gecalculeerde baten (over verlopen jaargedeelte)</i>	
5 % omzetspremie van Acron	f
berekende vrachtopslag	„
berekende kostenopslag	„
berekende winstopslag	„
Diversen	„
Totaal	<u>f</u>

<i>Kosten (over verlopen jaargedeelte)</i>	
Betaalde vracht en rechten	f
Salarissen	"
Kantoorinkosten	"
Reizigersprovisie berekend naar uitgevoerde orders	"
Diversen	"
Aandeeljaarskosten	"
	f
Verschuldigde en betaalde kortingen	
Handelaren	"
Consignatiekorting	"
Omzetpremies	"
	"
Diversen	"
Gecalculeerde plusminuswinst	f
	f
Kassaldo	
Tegoed bankiers	"
" dollarrekening	"
Acron (afgegeven chèques)	"
Debiteuren	"
Diverse activa	"
	f
Crediteuren	f
Bankschuld	"
Diversen	"
	"
Saldo actief	f

BEOORDEELINGEN DER INZENDINGEN

3013. U begint met een betrekkelijke bijzaak en komt daarvoor in het begin tot een onsystematische behandeling. Heel onlogisch is het om naar elke band een kaart te nemen, dat wordt een slordige boel in zulk een magazijn. Factuur komt bij de zending en niet bij orderbevestiging. Contrôle op de contractafname kan men toch gemakkelijk met de maandrekeningenboeken op rekeningcourantboeken combineren, U neemt daarin hoeveelheidsverantwoording op. Ook in het grootboek mis ik zoodanige verantwoording v.g.l. off. uitwerking. Behandeling consignatie erg vluchtig. Hierin toch is een groote mogelijkheid voor het ontstaan van lekken maandoverzicht zie officieele uitwerking. 6 punten.

NUMMER ZEVEN. De behandeling van Uwe inkoop is goed, jammer is echter, dat U aan liniatuur orderboek niet meer aandacht gegeven heeft en bij Uwe grootboekrekening geen hoeveelheden vermeldt. Het vastleggen der nummers en de magazijnadministratie kunt U combineren. Ook komt mij een afzonderlijke inkoop- en verkooprekening niet gewenscht voor, daar de rekening autobanden in debet en credit tegen dezelfde waarde geboekt wordt. Bovendien acht ik het beter om voor de remboersementen een afzonderlijk verkoopboekrekeningcourantboek te houden. Enkele détails blijven bij U, helaas, geheel buiten behandeling (vergelijk off. uitwerking). 6+ punten.

YLIEN. Uitwerking erg omslachtig, U komt er wel, maar erg bewerkelijk. Hoe kunt U nu een permanence tegen verkoopprijzen doorvoeren? Inkooprijzen is toch veel logischer. Orderadministratie slap. Zie verder officieele uitwerking. 6½ punten.

DAREB. Orderadministratie op kaarten, waar U hoogstens 20 kaarten noodig hebt, is niet logisch, kan beter in een boek. Voor inkoop-crediteurenboek zie officieele uitwerking. Magazijnadministratie van den magazijnmeester moet zoo eenvoudig mogelijk zijn, alleen nummers. Verdere specificatie in de kantooradministratie. Hoe krijgt U interne controle op de uitgeschreven chèques en op de vrachten (dat deze niet dubbel worden betaald). Modellen heel goed. 6½ punten.

STUDIE. Contrôle op de chèques van Aeron niet slecht. De gremplaceerde banden kunt U beter geheel buiten de verkoopstaten om houden. Uw reclamekosten specificatie per rayon zal niet zoo makkelijk uit elkaar te houden zijn. Verder zeer goede uitwerking en modellen. 8½ punten.

No. 3852. Methode van direct uitschrijven der kwitanties voor de maandrekening is niet mooi, U kunt beter maandrekeningen nemen. Uw magazijnadministratie is niet overzichtelijk. Hij is in twee deelen gesplitst en wordt zodoende nooit in een geheel gehouden. De magazijnmeester moet een volledige heel eenvoudige magazijnadministratie hebben 1° voor zijn eigen verantwoording 2° om de opvolging der nummers te kunnen beoordeelen zie verder de officieele uitwerking. Uw % aftrek van provisie als waarborg voor onbetaalde posten, is niet door te voeren. Het zou de reizigers dan onverschillig zijn, als er veel van hun debiteuren niet betalen, hoofdzaak zou dan voor ze worden groote omzet, of er betaald werd hinderde hun niet.

Bezwaar heb ik verder tegen Uw permanence tegen verkoopprijzen, en het feit, dat U de bandsoorten niet uit elkaar houdt in het grootboek. Verder uitwerking goed, ook geeft U aardige modellen. 6½ punten.

ADEE. Orderkaartsysteem omslachtig voor slechts 20 soorten beter een boek. Contrôle op de chèques onvoldoende. Uw magazijnmeester heeft in 't geheel geen overzicht over zijn voorraad in administratie, zie officieele uitwerking. Wekelijksche opgave van de verkooporders is te weinig, deze moeten de reizigers dagelijks inzenden. U houdt bij provisieafrekening geen rekening met de niet betaalde posten. Uw direct overbrengen in een grootboek is geheel foutief, (in een journaalgrootboek zou kunnen), men moet toch overzicht over de gemaakte posten hebben. Verdere uitwerking en modellen goed, maandstaat niet bijzonder fraai. 6+ punten.

ELLABE. Inkoopboek moet U zuiver houden voor de inkoop, onkostennota's mogen hier niet voorkomen. U houdt bij de reizigersprovisie geen rekening met de posten die niet betaald zijn. Uw maandrekeningssysteem is heel goed. U moet den magazijnmeester ook een voorraadadministratie geven, deze moet zich toch kunnen verantwoorden en oog houden op de nummers.

Behoudens enkele kleinigheden goede uitwerking. 7 punten.

UIT HET BUITENLAND.

Red. JAC. H. KRAMER

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

MON BUREAU

Van de hand van René Durand komen in de nummers Januari—Maart een drietal, voor studeerenden lezenswaardige, vervolg-artikelen voor betreffende de financiering van ondernemingen.

a. *Evaluation des capitaux dans la fondation d'une entreprise.*

Schrijver wijst op de moeilijkheden, welke verbonden zijn, zoowel aan de begroting van „le capital fixe” als van „le capital circulant” en geeft aan het slot van zijn artikel het volgende résumé:

a. Il faut se procurer des capitaux, mais ni trop, ni trop peu, en utilisant les ressources du banquier et du crédit.

b. L'évaluation du capital initial doit être faite avec beaucoup de soin, en distinguant entre le capital fixe et le capital circulant.

c. Pour le capital fixe, il faut prévoir, outre les frais d'acquisition, ceux d'installation en de lancement, une marge pour les erreurs de calcul ou pour les imprévisions.

d. Pour déterminer les capitaux circulants, l'entrepreneur devra tenir compte, en particulier, de la nature de l'affaire, du volume des affaires, du temps de production en de celui nécessaire à la vente.